

Atlas Demonstrator

Nieuwsbrief 1, mei 2008

Deze nieuwsbrief informeert u over de voortgang van de Atlas Demonstrator en wordt verspreid onder alle betrokkenen bij de ontwikkeling van de Atlas Leefomgeving.

INHOUDSOPGAVE

- 18 juni plenaire bijeenkomst Atlas Demonstrator
- Informatieblad Atlas Leefomgeving
- In juni meer dan de helft van de ICT-bouw Atlas Demonstrator gereed
- Wat zijn de wensen en behoeften van de gebruikers? (G-1)
- Milieu- en risico-indicatoren voor vertalen milieukwaliteit naar gezondheid (G-2)
- Transparante kaartlagen voor één kaartbeeld (D-3/I-3)
- Saneringstool geschikte bron voor luchtdata? (D-3/I-3)
- Harmonisatie van data noodzakelijk voor aansluiten van kaarten (D-4/I-4)
- ... werkt aan de Atlas Leefomgeving - Interview met Harry Nijssen

ALGEMEEN NIEUWS

18 juni plenaire bijeenkomst Atlas Demonstrator

Op woensdag 18 juni vindt van 10.00 tot 14.00 uur bij Regus Equinox in Den Haag, de plenaire bijeenkomst Atlas Demonstrator plaats. Deze bijeenkomst, met als titel 'Op weg naar de Atlas Leefomgeving: tussenstand', is de laatste voor de zomervakantie en heeft als doel praktijkkennis en ervaring te verbinden met de Atlas Demonstrator (ICT-bouw en deelprojecten).

Tijdens deze bijeenkomst presenteert Alterra de stand van zaken van het ontwerp van de ICT-bouw van ADem en wordt de stand van zaken van de deelprojecten Atlas Demonstrator en handelingsperspectieven (G-1), Gezondheidsinformatie (G-2), WMS-toolkit (I-1), Verticale integratie (D-3/I-3) en Horizontale integratie (D-4/I-4) besproken. Er wordt afgesloten met een discussie over te maken keuzen voor de Atlas Demonstrator (gebruikers, ICT en data).

Naast werkgroepleden en deelprojectteams zijn ook leden van de Klankbordgroep aanwezig.

- Voor meer informatie: Caroline.van.de.Veerdonk@rivm.nl (030 - 274 3294)

Informatieblad Atlas Leefomgeving

VROM

Atlas leefomgeving

Atlas Leefomgeving maakt kiezen makkelijker

Het kabinet wil concrete stappen zetten naar een doeltreffende samenwerking tussen professionals en burgers om de leefomgeving van de toekomst te verbeteren. Het informatieblad van de Atlas Leefomgeving, dat de kennis van het ontwerp van de Atlas Leefomgeving en de gebruiksmogelijkheden van de Atlas Leefomgeving bevat, is nu beschikbaar op de website van de VROM. Het informatieblad is te vinden in de map Atlas Informatie (Documentatie → Algemene Documentatie) op het Atlas portaal (<http://portaal.healthandsafety.nl>) en is binnenkort ook beschikbaar via www.vrom.nl.

Bevrijden

Dit document is een openbaar document. Het is een open document dat kan worden gebruikt voor de ontwikkeling van de Atlas Leefomgeving en de gebruiksmogelijkheden van de Atlas Leefomgeving. Het is een open document dat kan worden gebruikt voor de ontwikkeling van de Atlas Leefomgeving en de gebruiksmogelijkheden van de Atlas Leefomgeving.

Hulpstukken bij verplichte openbaarmaking

Voor meer informatie over de Atlas Leefomgeving, de gebruiksmogelijkheden van de Atlas Leefomgeving en de gebruiksmogelijkheden van de Atlas Leefomgeving, kunt u contact opnemen met de VROM. Het informatieblad is te vinden in de map Atlas Informatie (Documentatie → Algemene Documentatie) op het Atlas portaal (<http://portaal.healthandsafety.nl>) en is binnenkort ook beschikbaar via www.vrom.nl.

Het ministerie van VROM heeft in april een informatieblad over de Atlas Leefomgeving gepubliceerd, dat betrokkenen kunnen gebruiken om anderen te informeren over het project. Het Atlas Informatieblad is te vinden in de map Atlas Informatie (Documentatie → Algemene Documentatie) op het Atlas portaal (<http://portaal.healthandsafety.nl>) en is binnenkort ook beschikbaar via www.vrom.nl.

- Papier exemplaren zijn te bestellen bij: WillemJan.Kemmeren@minvrom.nl (070 - 339 2407)

ICT-BOUW

In juni is meer dan de helft van de ICT-bouw Atlas Demonstrator gereed!

De contouren van de technische bouw van een maquette van Atlas Demonstrator beginnen zich duidelijk af te tekenen. Op 18 juni, tijdens de eerstvolgende plenaire bijeenkomst Atlas Demonstrator, presenteert Alterra, de technisch ontwikkelaar, een tussenstand van de ICT-bouw. Alterra verwacht dan meer dan de helft van de ICT-bouw gereed te hebben. Alle betrokkenen bij de ontwikkeling van de Atlas kunnen deze dag een reactie geven op het ontwerp van Alterra.

De eindpresentatie van de Atlas Demonstrator (dit is niet per definitie een volledig functionerende Atlas) staat gepland voor september. De Atlas partners, die in deelprojecten aan oplossingen voor andere vragen over de Demonstrator werken, zullen dan eveneens hun resultaten in beeld brengen.

Samen met de organisatorische, juridische en financiële aspecten vormt de Atlas Demonstrator de basis voor een integraal advies over het ontwikkelen van een Atlas Leefomgeving aan minister Cramer eind 2008.

- Voor vragen over de ICT-bouw kunt u terecht bij de software ontwikkelaar bij Alterra: Marjolijn.Kuyper@wur.nl

DEELPROJECTEN

Om de Atlas Demonstrator vorm te geven zijn naast de ICT-bouw negen deelprojecten geformuleerd. Uitgebreide informatie over de deelprojecten is te vinden in de groep Atlas Demonstrator op het Atlas portaal (<http://portaal.healthandsafety.nl>).

Wat zijn de wensen en behoeften van de gebruikers?

Om een antwoord te krijgen op deze vraag maakt het deelproject Ontwerp website Adem (G-1) gebruik van een aantal gebruikersonderzoeken. Op basis hiervan worden, in overleg met het ontwerpteam van de Atlas Demonstrator, de geïnventariseerde wensen en -behoeften vertaald naar het ontwerp van de Demonstrator.

Een van de onderzoeken betreft een evaluatieonderzoek naar de ervaringen van burgers en professionals met de Milieuatlas Deventer. De resultaten hiervan zijn binnenkort openbaar. Ook gaat er een gebruikersonderzoek plaatsvinden naar de Atlas Groen Gelderland. Ten slotte is gestart met de samenstelling van een internetpanel Atlas Leefomgeving. Met dit gebruikerspanel, bestaande uit zowel professionals als niet-professionals, vinden de gebruikerstesten van de Atlas Demonstrator plaats.

- Voor meer informatie: David.vandenBurg@minvrom.nl

Milieu- en risico-indicatoren voor vertalen milieukwaliteit naar gezondheid

In het deelproject Gezondheidsinformatie in de Atlas (G-2) wordt gekeken op welke manier je zinvol en verantwoord gezondheidsinformatie in relatie tot milieukwaliteit kunt ontsluiten en onder welke randvoorwaarden. Tijdens de eerste bijeenkomst van dit deelproject 14 april jl. bleek er grote overeenstemming te bestaan over de hiervoor (meest) geschikte indicatoren. Milieu-indicatoren en risico-indicatoren lijken geschikt voor alle gedefiniëerde gebruikersscenario's.

De weergave van milieu-indicatoren gebaseerd op grenswaarden geeft de burger handelingsperspectief en is voor de professional bruikbaar vanwege toetsing en evaluatie van beleid. De GES-methode, die zich baseert op de milieu-indicatoren en grotendeels op grenswaarden, geeft een gezondheidskundige beoordeling en maakt het mogelijk verschillende milieufactoren (op basis van gezondheidseffecten) onderling te vergelijken.

Deze indicatoren worden verder uitgewerkt voor lucht, geluid en groen en aan de hand van de criteria (m.n. databeschikbaarheid, eenvoudig te begrijpen en betrouwbaarheid) wordt bepaald welke presentatievorm de voorkeur heeft.

Tijdens de volgende bijeenkomst op 26 mei a.s. wordt gesproken over hoe perceptie van de leefomgeving kan worden meegenomen in de Atlas.

- Voor meer informatie: Brigit.Staatsen@rivm.nl

Transparante kaartlagen voor één kaartbeeld

In het deelproject Verticale integratie (D-3/1-3) wordt onder andere gekeken of het technisch mogelijk is om kaarten van verschillende bronnen in één gebied (bijv. Overijssel en Deventer) over elkaar te leggen, zodat er één kaartbeeld ontstaat. Technisch lijkt dit niet mogelijk. Wel kunnen verschillende kaartlagen transparant getoond worden. Wanneer voor luchtkwaliteit wordt gekozen voor data uit de saneringstool speelt deze problematiek overigens niet meer, omdat er dan al één data laag is met luchtdata voor alle niveaus.

- Voor meer informatie: Eric.Janssen@rivm.nl

Saneringstool geschikte bron voor luchtdata?

Het deelproject Verticale integratie (D-3/1-3) onderzoekt of het, behalve technisch, ook inhoudelijk mogelijk is om kaarten van verschillende bronnen in één gebied over elkaar te leggen. Inhoudelijk worden in eerste instantie de mogelijkheden voor het thema luchtkwaliteit onderzocht. Het ligt voor de hand om hiervoor de Saneringstool te gebruiken, maar dit roept vragen op over ruimtelijke dekking, resolutie en invoerdata. Allereerst wordt daarom de kwaliteit van de data (ruimtelijke dekking, resolutie en invoerdata) van de verschillende pilotdeelnemers en de Saneringstool beoordeeld en met elkaar vergeleken. Op basis hiervan wordt geadviseerd over de te gebruiken (combinatie van) data, hoe om te gaan met de witte vlekken (gebieden waar geen wegen beschouwd zijn) en met het gebied tussen laagst weergegeven concentratie en achtergrondconcentratie en met de (wettelijk toegestane) zeezoutcorrectie.

- Voor meer informatie: t.fast@wxs.nl (Tilly Fast, Fast Advies)

Harmonisatie van data noodzakelijk voor aansluiten van kaarten

Is het technisch en inhoudelijk mogelijk om kaarten van verschillende datahouders van verschillende gebieden naast elkaar te leggen (bijv. Gelderland en Utrecht)? Deelproject Horizontale integratie (D-4/1-4) houdt zich bezig met deze vraag.

Het blijkt dat verschillende kaartlagen naast elkaar gelegd kunnen worden, maar dat dit geen uniform beeld oplevert. Dit is technisch niet op te lossen. Om toch betekenisvolle kaarten te krijgen is harmonisatie van data noodzakelijk. Hierover moeten duidelijke (landelijke) afspraken worden gemaakt. Hoe deze afspraken eruit zouden moeten zien, wordt op dit moment bekeken.

Inhoudelijk zijn de geluidsdata van de verschillende provincies met elkaar vergeleken. Op provinciegrenzen sluiten de data niet goed op elkaar aan: er is vooral een verschil in de ligging van contouren van lagere geluidbelastingen. Mogelijke oorzaken zijn het verschillend gebruik van geluidmodellen en methoden en het wel of niet toepassen van de (wettelijk toegestane) aftrek van enkele decibellen en verschillen in invoerdata (bijv. verkeersgegevens). Harmonisatie van geluidsdata is noodzakelijk, maar waarschijnlijk niet haalbaar in de nabije toekomst.

- Voor meer informatie: Eric.Janssen@rivm.nl (ICT) en t.fast@wxs.nl (Tilly Fast, Fast Advies (inhoudelijk))

HARRY NIJSSEN WERKT AAN DE ATLAS LEEFOMGEVING

Hoe zorg je dat een gemeente bij ruimtelijke plannen rekening houdt met milieueffecten? Harry Nijssen, milieuviseur bij de Gemeente Deventer, bedacht er iets voor: een systeem van kaarten met (milieu)informatie. Deze Milieu Atlas

(www.deventer.nl/wonen/leefomgeving/milieu/milieuatlas) ontwikkelde zich als één van de voorlopers van de landelijke Atlas Leefomgeving.

Interview Harry Nijssen

En, nog gewerkt aan de Atlas vandaag?

Toevallig start ik net met het lezen van een evaluatierapport over een onderzoek naar de ervaringen van burgers en professionals met de milieuatlas Deventer. De resultaten uit dit onderzoek worden gebruikt voor de invulling van de landelijke Atlas. En natuurlijk ben ik ook erg benieuwd wat wij er in Deventer van kunnen leren.

Op welke manier bent u betrokken bij de Atlas?

Behalve lid van twee werkgroepen, Organisatie en Informatie, neem ik ook deel aan twee deelprojecten. In deze deelprojecten kijken we naar verticale integratie van informatie en hoe we milieu-informatie kunnen vertalen naar informatie over gezondheid.

Maakt de landelijke Atlas de milieuatlas Deventer straks overbodig?

Nee, je moet het zo zien: voor de bezoekers van de Atlas maakt het niet uit van welk niveau de informatie afkomstig is. De gemeentes bezitten veel gegevens, maar het kan ook zo zijn dat landelijke instituten als het RIVM bepaalde informatie aanleveren voor de Atlas. Er zijn dus meerdere bronhouders. De gegevens samen moeten complementair zijn en voor de gebruiker via één website te benaderen.

De milieuatlas Deventer is een van de voorlopers van de Atlas. Bent u daar trots op?

Natuurlijk. Dat is best iets waar ik blij mee ben.

Wat verwacht u van de Atlas?

Twee dingen. Allereerst hoop ik dat de Atlas milieu weer dichterbij de mensen brengt. Daarnaast helpt de Atlas om milieu in een vroeg stadium te betrekken in de ruimtelijke planvorming. Deze doelstellingen zijn echt mijn 'drive'.

“De kracht zit ‘m in de eenvoud”

Voor welke uitdagingen staan we binnen het project Atlas?

Het standaardiseren van kaarten is heel belangrijk voor goede informatie-uitwisseling. Gezien het grote aantal verschillende milieuthema's zal dat een forse opgave zijn.

Gemeentes zijn niet verplicht om mee te werken aan de Atlas, dus we moeten ze daartoe verleiden. Als dat lukt en gemeentes zien de meerwaarde van de Atlas, dan is de Atlas wat mij betreft echt geslaagd.

Heeft u nog een laatste boodschap?

Het hele project is omvangrijk en complex. Laten we daarom proberen het zo eenvoudig mogelijk te houden. De kracht zit 'm in de eenvoud. Dat is bijna mijn lijfspreuk.

COLOFON

De nieuwsbrief heeft als doel pilotpartners, werkgroepleden en andere betrokkenen te informeren over de voortgang van de Atlas Demonstrator. De volgende nieuwsbrief verschijnt in week 26. De deadline voor het aanleveren van berichten en onderwerpen is 11 juni a.s.

De redactie ligt in handen van het RIVM. De redactieleden zijn: Elselen Blokland, Ingrid van Kuilenburg, Caroline van de Veerdonk en Cindy Vros.

Voor reacties op de nieuwsbrief, het aanleveren van nieuwe berichten en aan-/afmeldingen verzendlijst:

Cindy.Vros@rivm.nl (030 - 274 3419) en Ingrid.van.Kuilenburg@rivm.nl (030 - 274 2969).